

Opdracht

Formatief evalueren met leerdoelen

Inleiding

Het doel is om de eerste stappen te zetten in het werken met formatieve evaluatie. Hiervoor stel je leerdoelen en bijbehorende criteria op, vervolgens maak je een opdracht om de voortgang van een leerling in kaart te brengen.

Doel

Door middel van het opstellen van leerdoelen en criteria leer je procesmatig meten waar de leerlingen staan. Op die manier leer jijzelf en de leerlingen waar zij staan ten opzichte van het leerdoel en wat zij moeten doen om het leerdoel te bereiken.

Benodigheden

Een paragraaf/hoofdstuk waar je binnenkort mee aan de slag gaat, om leerdoelen mee op te stellen. Dit kan een bestand stukje lesstof uit de methode zijn, of iets dat je zelf hebt ontwikkeld.

Een tablet of laptop of een ander device.

Voorkennis

Basiskennis van formatief evalueren.

Stappenplan

1. Stel leerdoelen op

Wat wil je dat de leerlingen weten/beheersen/kunnen voor jouw vak? Werk het leerdoel alleen specifiek uit voor het onderdeel waar je binnenkort mee aan de slag gaat, zodat het klein blijft. Je zult merken dat er aan één les, of een lessenserie meerdere leerdoelen gekoppeld zijn.

Bijvoorbeeld: ik wil dat mijn leerlingen in de derde klas de werkwoorden op de juiste manier kunnen vervoegen.

2. Stel het leerdoel op voor leerlingen

Schrijf het leerdoel per onderdeel uit vanuit de leerlingen gezien, het is vaak passend om deze te laten beginnen met "Ik kan / ik weet".

Bijvoorbeeld: "Ik kan door middel van de verlengproef de juiste eindletter van een voltooid deelwoord bepalen."

3. Stel de bijbehorende criteria op

Zet de leerdoelen om in criteria waar de leerlingen aan moeten voldoen. Dit zijn de beoordelingscriteria waarmee je als docent gaat beoordelen of de leerlingen de stof beheersen. Daarbij kunnen leerlingen ook zelf checken of ze aan de criteria voldoen.

De leerlingen moeten bijvoorbeeld een tekst schrijven en moeten weten dat ze alinea's moeten maken en dat iedere alinea een kernzin moet bevatten.

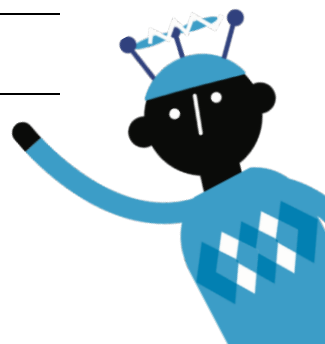
Criteria gekoppeld aan vakinhoud waar je mee aan de slag gaat in de lessen.

Criteria gekoppeld aan algemene vaardigheden waar je aandacht aan wil besteden in je lessen. Denk aan samenwerken, presenteren of kritisch denken.

4. Criteria opstellen met leerlingen

Door beoordelingscriteria op te stellen met leerlingen, zijn ze direct meer betrokken bij wat er van hen verwacht wordt. Dat kan op verschillende manieren. Gebruik bijvoorbeeld Mentimeter.com, gebruik goede en slechte voorbeelden van eindproducten, laat leerlingen de juiste criteria aan de juiste opdracht koppelen, enz.

Welke vormen wil jij in de les toepassen om de criteria samen met de leerlingen vast te stellen?
Welke werkvorm past het beste bij de lesstof?

Als de leerlingen een klachtenbrief schrijven, kun je hen bijvoorbeeld een goede brief en een slechtere brief laten zien. Welke tekst vinden de leerlingen het beste? Waarom? Welke onderdelen bepalen wat de tekst goed of minder goed maakt? Je kunt de leerling ook een specifieke kant opsturen, door hen te laten letten op “structuur” of “taalgebruik”.

5. Opdracht maken om te kijken waar de leerling staat ten opzichte van het leerdoel

Je weet nu wat de leerlingen moeten weten, maar hoe bekijk je of ze die leerstof al weten of waar ze nog hulp bij nodig hebben? De belangrijkste stap is kijken waar de leerlingen staan ten opzichte van de lesstof die gekoppeld is aan het leerdoel. Hieronder enkele vragen om mee te nemen in de keuze voor een opdracht.

5.a. Bepaal de groeperingsvorm. Wil je de leerling individueel aan het werk zetten, in groepjes, of klassikaal? Denk aan Kahoot, Formative, een discussie, een individuele schrijfoopdracht, Bookwidget of SO'tje.

5.b. Bepaal de tijdsinvestering. Hoeveel tijd is er beschikbaar voor het maken van deze opdracht?

5.c. Welke materialen wil je dat leerlingen gebruiken? Denk aan een device, bepaalde ict-tools, de methode, een presentatietool enz.

5.d. Gezien bovenstaande input. Welke opdracht past dan het beste bij jouw lesstof? Je hoeft de opdracht nog niet helemaal uit te werken: vooral de vorm is van belang.

Tip: Het is slim om met mensen van hetzelfde vak / hetzelfde soort vak (bijvoorbeeld “talen”) bij elkaar te gaan zitten

Formatief evalueren – stappenplan

1. Stel leerdoelen op

2. Stel de bijbehorende criteria op

3. Opdracht bedenken om te kijken waar de leerling staat ten opzichte van het leerdoel

